

Aika: 21.1.2021 klo 12.00-15.00

Paikka: Etäyhteys

Paikalla: Mirja Anttila, Mari Ekman, Maria Forsén, Taru Fröjdholm, Ilkka Haataja (poissa klo 13-14), Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Katriina Tiainen, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Turunen

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12:03.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Kokouskuulumisia

3.1. SLM-työryhmän kokous 15.1.2021

Käytiin läpi SLM-ehdotuksia ehdotusjärjestelmässä. Seuraavassa kokouksessa tarkoitus käsitellä hierarkia-asioita.

4. Automaattisen sisällönkuvailun työryhmän perustaminen

- Mirja ehdotti viime kokouksessa automaattisen sisällönkuvailun työryhmän perustamista Sisku-ryhmän alatyöryhmäksi
- Tarjaa ehdotettiin vetäjäksi, jäseniksi Katriina, Liisa, Taru, Outi, Maria, Ilona ja Mirja
- pyydetään asiantuntijajäseneksi joku henkilö Finton Annif-tiimistä (Tarja kysyy)

5. Pseudotieteellinen aineisto ja yleisesti hyväksytty tiedekäsitys

Alun perin oli tullut pyyntö kirjastokentältä, miten käsitellä kuvailussa pseudotieteellistä aineistoa. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmä päätyi ehdottamaan ratkaisuksi huomautusta "Sisältö poikkeaa yleisesti hyväksytystä tiedekäsityksestä.". Nyt Kansalliskirjastosta tuli pyyntö ottaa asia uudelleenkäsitteilyyn. Kansalliskirjastossa on tehty päätös, että Fennica-kuvailussa ei käytetä ko. fraasia.

Keskustelu sai alkunsa, kun eräässä kirjastotietokannassa oli lisätty epätavallinen huomautus yhden teoksen kuvailutietoihin. Tämän huomautuksen tilalle oli ehdotettu Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän viime vuonna laatimaa fraasia, mutta tämäkin huomautus sai kritiikkiä. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän laatiman huomautuksen ei ollut tarkoitus olla arvottava, vaan siinä pyrittiin neutraaliin muotoiluun. Ilmeisesti fraasin muotoilua ei kuitenkaan koeta neutraalina.

Keskusteltiin huomautuksen käyttöön liittyvistä ongelmista:

- o rajanveto hankalaa, mihin kaikkiin aineistoihin kohdistuu
- o miten määritellään tiedekäsitys, esimerkiksi murrosvaiheessa voi olla useampi eri tiedekäsitys
- o keskustelussa nousi esille termi 'vaihtoehtolääkintä'. Huomautettiin, että myös vaihtoehtolääkintä –termi voidaan nähdä arvottavana. Lisäksi todettiin, että on muitakin termejä, jotka voidaan katsoa teoksen arvottamiseksi, esimerkiksi viihdekirjallisuus
- o joissain tapauksissa teoksen luokitus voi kertoa sisällöstä, esimerkiksi YKL-luokka 17.3. Kaikissa aiheissa tällaista luokitusvaihtoehtoa ei kuitenkaan ole käytettävissä.
- o aiemmin Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmässä keskusteltiin myös esimerkiksi huomautuksesta "vertaisarvioimaton", mutta tämän termin käytön ongelmaksi koettiin, että se tulisi lähes kaikkeen aineistoon
- o keskustelun jälkeen ryhmä päätyi ratkaisuun, että ei poisteta fraasia mutta lisätään fraasin yhteyteen laajempi selitys. Todettiin myös, että fraasin käyttö jäänee erittäin vähäiseksi, kun Fennica-kuvailussa on päätetty olla käyttämättä ko. fraasia.

PÄÄTÖS: Ehdotetaan Metatietosanastoon lisättäväksi tämän fraasin yhteyteen laajempi kuvaus termin käyttötarkoituksesta. Ehdotus käyttöhuomautukseksi: "Käytetään vain niissä tilanteissa, kun aineiston sisältö poikkeaa sen edustaman tieteenalan valtavirran ajattelusta julkaisuhetkellä, eikä ilmiötä pystytä kuvaamaan kuvailussa muilla keinoilla."

6. Osallistuminen sisällönkuvailupainotteiseen Talonmies-Extraan 25.3.2021

Talonmiehen tuokion on aiheeksi toivottu sisällönkuvailua. Talonmiesryhmältä tuli asiasta Sisku-ryhmälle sähköpostia, jossa ehdotettiin aiheeksi mm. kaunokirjallisuuden sisällönkuvailua.

- keskusteltiin Talonmiesryhmän ehdottamista aiheista
- Sisku-ryhmä päätti ehdottaa aiheiksi:
 - o 385-kentän käyttö (Outi lupasi pitää esityksen)
 - o Kaunokki-asiastanontologisointi (kysytään puhujaksi Marjut Puomista)
 - o SLM-termien käyttö kaunokirjallisuuden kuvailussa (kysytään puhujaksi Marjut Puomista)

7. Osallistuminen yleisten kirjastojen koulutuspäivään 31.3.2021

Sisku-ryhmältä kysytty osallistujaa paneelikeskusteluun luotettavasta tiedosta (yleisten) kirjastojen kokoelmien näkökulmasta. Outi lupasi osallistua keskusteluun.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Tiedotusasiat

- Kuvailustandardiryhmä on lähettämässä RDA-kuvailutasot muiden kuvailuryhmien kommentoitavaksi tammikuussa. Kommentointi kevään aikana
- Jaakko kertoi, että H405-listan (Establishing certain entities in the name or subject authority file) suomennos on valmistumassa, minkä jälkeen lista laitetaan kommenttikierrokselle (mm. Sisku, Toiku). Listassa määritellään, kuvaillaanko jokin elementti toimijana, aiheena, paikkana, aihekäsitteenä vai teoksena.
 - listaa pidettiin hyödyllisenä
 - pohdittiin, että H405-lista voisi auttaa käymään läpi tätä asiaa eri sektoreiden kesken, esimerkiksi työpaja/seminaari, jossa voitaisiin keskustella asiasta
- seuraava Sisku-ryhmän kokous to 18.2. klo 12:30-15:00

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:40.